

Birgit Fjælde (CD):

Centrum-demokraterne erkender, at et veludbygget og effektivt socialt serviceapparat er et naturligt led i et velfærdssamfund. En fortsat udvikling af socialpolitikken med hovedvægten lagt på de velkendte principper om tryghed, trivsel, revalidering og forebyggelse må være en selvfølge. Det må ligeledes være en selvfølge, at åndssvage medborgere behandles på menneskeværdig vis. Dette kan nok bedst illustreres ved et uddrag af rettighedserklæringen for psykisk udviklingshæmmede, vedtaget i 1968 af Det internationale Forbund for psykisk Udviklingshæmmede og godkendt af FN i 1971. Det lyder, som følger:

„Den psykisk udviklingshæmmede har i videste omfang samme rettigheder som andre mennesker.

Den psykisk udviklingshæmmede har ret til medicinsk behandling og fysisk helbredelse samt til uddannelse, optræning og vejledning, som tillader maksimal udvikling af evner.

Den psykisk udviklingshæmmede har ret til økonomisk sikkerhed og rimelig levestandard. Ret til produktivt arbejde eller anden meningsfyldt beskæftigelse.

Den psykisk udviklingshæmmede har ret til beskyttelse mod udnyttelse, misbrug og nedværdigende behandling — og fremfor alt — den psykisk udviklingshæmmede har ret til respekt.“

Alt dette lyder såre smukt og rigtigt, men desværre må jeg erkende, at uanset at den sociale forsyning i Danmark er veludviklet, er der stadig væk et langt stykke, før der er virkelig realitet bag disse ord.

Jeg finder det yderst vigtigt, at debatten i dag formentlig kan bringe os nogle skridt videre, og det er mit indtryk, at der hos de fleste af folketingets medlemmer hersker en ærlig vilje til at kulegrave problemerne med sigte mod forbedrede forhold for åndssvageforsorgen.

Vi må erkende, at vi ikke kan gøre den åndssvage normal, men det må være samfundets opgave at give ham eller hende de

normales rettigheder i videst muligt omfang og gøre dem så selvhjulpne som muligt.

Spørgsmålet om integration af åndssvage i det bestående samfund er et af de mest brændende og ømtålelige punkter, når vi taler om at normalisere de åndssvage, og uanset at jeg har meget sympati for integration, advarer jeg imod at gøre det over hals og hoved. Jeg vil tillade mig at citere uddrag af en artikel i bladet Børn og Unge fra 31. januar d.å. skrevet af Nadja Mac, der har været ansat i åndssvageforsorgen i 18 år som leder af en af forsorgens børnehaver og i øvrigt kendt som aktiv forkæmper for åndssvages forhold og rettigheder. Jeg citerer:

„Der er en gruppe pædagoger inden for åndssvageforsorgen, som er helt rabiate, hvad angår den hellige integration.

Personligt oplever jeg ikke integration som et mål i sig selv. Det kan måske være et middel på vejen mod at opnå en større forståelse, en rigtigere holdning til problemerne, men det må jeg altså også sætte et spørgsmålstegn ved.

Nu er dette jo ikke noget, åndssvageforsorgen som sådan går ind for, det er en gruppe pædagoger, der mener, at det er den måde, man får samfundet til at acceptere de åndssvage på, men jeg mener, at så længe vi har et samfund, som er baseret på konkurrence og effektivitet, så er det noget nonsens at tale om, for man vil ikke få større tolerance over for de åndssvage ved, at de tvangsintegreres, og de vil i sidste ende alligevel ikke blive de effektive medborgere, man først og fremmest sætter så stor pris på.“

Senere i samme artikel skriver Nadja Mac:

„Hvis man i øvrigt tænker sig om, så er det altid sådan, at mindretallet *skal* integreres i flertallet. For mig virker disse integrationstanker noget naive — altså man snakker om at på den og den måde nedbryder man samfundets fordomme, men jeg tror som sagt ikke på, at man udrydder nogle fordomme, før man får ændret hele samfun-